

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

RADA

Závery Rady o participatívnej správe kultúrneho dedičstva

(2014/C 463/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC:

1. závery Rady z 26. novembra 2012 o správe kultúry ⁽¹⁾, v ktorých sa zdôrazňuje význam dosiahnutia otvorenejšej, participatívnejšej, účinnejšej a ucelenejšej správy kultúry a v ktorých sa členské štáty vyzývajú, aby pri tvorbe politiky v oblasti kultúry presadzovali participatívny prístup;
2. závery Rady z 21. mája 2014 o kultúrnom dedičstve ako strategickom zdroji pre udržateľnú Európu ⁽²⁾, v ktorých sa uznalo, že kultúrne dedičstvo má význam pre medziodvetvové politiky a zohráva osobitnú úlohu pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, a v ktorých sa členské štáty vyzvali, aby podporovali dlhodobé modely politík v oblasti kultúrneho dedičstva, ktoré sú založené na dôkazoch a ktorých hybnou silou je spoločnosť a občania;

VÍTAJÚC:

3. oznámenie Komisie „Na ceste k integrovanému prístupu ku kultúrnemu dedičstvu Európy“, v ktorom sa uznalo, že kultúrne dedičstvo je spoločným zdrojom a spoločným statkom a preto starostlivosť oň je spoločnou zodpovednosťou ⁽³⁾;

SO ZRETELOM NA:

4. zvýšené uznanie, ktoré sa na medzinárodnej úrovni dostáva prístupu, ktorý sa zameriava na ľudí a vychádza z kultúry a ktorého cieľom je podporovať trvalo udržateľný rozvoj, a význam transparentných, participatívnych a informovaných systémov správy kultúry v kontexte naplňovania potrieb všetkých členov spoločnosti ⁽⁴⁾;
5. zvýšené uznanie sociálneho rozmeru kultúrneho dedičstva na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a význam aktivácie synergií naprieč celou škálou zainteresovaných strán s cieľom ochraňovať, zveľaďovať a odovzdávať kultúrne dedičstvo budúcim generáciám ⁽⁵⁾;
6. prijatie lokálneho a na ľudí zameraného prístupu ku kultúrnemu dedičstvu vo viacerých programoch EÚ, a to aj vo výskumnom programe Horizont 2020, a prístupu k miestnemu rozvoju pod vedením komunit, ktorý je podporovaný európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi. Tento prístup sa takisto uznáva v iniciatíve spoločnej tvorby programov „Kultúrne dedičstvo a globálna zmena: nová výzva pre Európu“;
7. prijatie participatívnych prístupov v opatreniach EÚ týkajúcich sa Európskych hlavných miest kultúry a značky „Európske dedičstvo“ ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 393, 19.12.2012, s. 8.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 36.

⁽³⁾ 12150/14.

⁽⁴⁾ konferenciu OSN „Budúcnosť, akú chceme“ (Rio de Janeiro, jún 2012); kongres Unesco „Umiestnenie kultúry do centra politík v oblasti trvalo udržateľného rozvoja“ (Kuang-čou, máj 2013); fórum Unesco „Kultúra, kreativita a trvalo udržateľný rozvoj. Výskum, inovácia, príležitosti“ (Florenca, október 2014).

⁽⁵⁾ Rámcový dohovor Rady Európy o hodnote kultúrneho dedičstva pre spoločnosť (Dohovor z Faro, 2005).

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 132, 3.5.2014, s. 1 a Ú. v. EÚ L 303, 22.11.2011, s. 1.

UZNÁVAJÚC, ŽE participatívnou správou kultúrneho dedičstva ⁽¹⁾:

8. sa ponúkajú príležitosti na podporu demokratickej účasti, trvalej udržateľnosti a sociálnej súdržnosti, ako aj na zvládanie súčasných sociálnych, politických a demokratických výziev;
9. sa usiluje o aktívne zapojenie príslušných zainteresovaných strán v rámci verejnej činnosti – t. j. verejných orgánov a úradov, súkromných aktérov, organizácií občianskej spoločnosti, MVO, sektora dobrovoľníkov a ľudí, ktorí prejavujú záujem – do rozhodovania, plánovania, vykonávania, monitorovania a hodnotenia v súvislosti s politikami a programami týkajúcimi sa kultúrneho dedičstva s cieľom zvýšiť zodpovednosť za investície z verejných zdrojov, ako aj ich transparentnosť investícií z verejných zdrojov a budovať dôveru verejnosti v politické rozhodnutia;
10. sa prispieva k narastajúcemu povedomiu verejnosti o hodnotách kultúrneho dedičstva ako spoločného zdroja, čím sa znižuje nebezpečenstvo zneužitia a zvyšujú sa sociálne a hospodárske prínosy;
11. sa podporujú súčasné kultúrne, umelecké a kreatívne činnosti, ktoré úzko súvisia s identitou a hodnotami a často vychádzajú z tradičného know-how a nehmotného dedičstva ľudí a môžu z tohto dôvodu predstavovať kultúrne dedičstvo pre budúce generácie;
12. sa napomáha vzniku nových príležitostí, ktoré priniesli globalizácia, digitalizácia a nové technológie meniace spôsob, akým sa kultúrne dedičstvo vytvára, akým sa k nemu získava prístup a akým sa využíva;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

13. vytvorili viacúrovňové rámce správy združujúce viaceré zainteresované strany, ktoré uznávajú kultúrne dedičstvo ako spoločný zdroj, a to posilnením prepojení medzi miestnymi, regionálnymi, vnútroštátnymi a európskymi úrovňami správy kultúrneho dedičstva a s náležitým dodržiavaním zásady subsidiarity, aby sa výhody pre ľudí mohli predpokladať na všetkých úrovniach;
14. podporovali zapojenie príslušných zainteresovaných strán umožnením ich účasti na všetkých fázach rozhodovacieho procesu;
15. podporovali rámce správy, v ktorých sa uznáva dôležitosť interakcie medzi hmotnými, nehmotnými a digitálnymi formami kultúrneho dedičstva a v ktorých sa riešia, rešpektujú a posilňujú jeho sociálne, kultúrne, symbolické, hospodárske a environmentálne hodnoty;
16. podporovali rámce správy, ktoré uľahčujú realizáciu prierezových politík a umožňujú, aby kultúrne dedičstvo prispievalo k dosahovaniu cieľov v rôznych oblastiach politiky vrátane inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu;
17. vytvorili synergie medzi stratégiami udržateľného cestovného ruchu a miestnym kultúrnym a kreatívnym sektorom, a to aj prostredníctvom podpory rámcov správy, ktoré aktívne zapájajú miestnych obyvateľov, s cieľom podporovať ponuku kvalitného udržateľného kultúrneho cestovného ruchu a prispieť k revitalizácii mestských a vidieckych oblastí, pričom by sa mala chrániť integrita dedičstva, zachovať jeho kultúrna hodnota a hospodárske príležitosti by sa mali vyvážiť s prosperitou občanov;
18. primeraným spôsobom na tieto účely využívali financovanie EÚ a vnútroštátne financovanie;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM OHĽADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

19. spolupracovali na otázkach súvisiacich s participatívnou správou kultúrneho dedičstva, aj v rámci pracovného plánu pre kultúru na roky 2015 – 2018 ⁽²⁾, s cieľom identifikovať a rozširovať najlepšie postupy a zvýšiť kapacity sektora kultúrneho dedičstva v záujme toho, aby sa týmto otázkam efektívne venovala pozornosť;
20. podporovali medzigeneračné odovzdávanie tradičných zručností a znalostí, ako aj ich inovačné využívanie a vzájomné obohacovanie za pomoci vedeckého a technologického vývoja;
21. využívali digitálne prostriedky s cieľom zlepšiť prístup k správe kultúrneho dedičstva pre všetky sociálne skupiny, ako aj ich účasť na tejto správe;
22. preskúmali úlohu virtuálnych komunit pri vypracúvaní a vykonávaní politík týkajúcich sa kultúrneho dedičstva, pri podpore riadenia kultúrneho dedičstva, pri rozvíjaní znalostí a pri financovaní (napr. prostredníctvom kolektívneho získavania nápadov a riešení a kolektívneho financovania);

⁽¹⁾ Kultúrne dedičstvo môže byť hmotné, nehmotné a digitálne, ako sa uvádza v záveroch Rady z 21. mája 2014.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 463, 23.12.2014, s. 4.

23. dosiahli konkrétny pokrok v riadení Europeany⁽¹⁾ s cieľom zaručiť jej dlhodobú udržateľnosť a jej rozvoj ako projektu, ktorý je zameraný na kultúrne dedičstvo, ako aj uľahčiť jej prepojenie so vzdelávaním, kultúrnym cestovným ruchom a inými sektormi; podporiť, kde je to vhodné, opätovné využitie obsahu s digitálnym kultúrnym dedičstvom s cieľom posilniť kultúrnu rozmanitosť a stimulovať využitie odovzdaných znalostí v súčasnom umeleckom prejave a v rámci kultúrneho a kreatívneho sektora;
24. podporovali občiansku účasť v rámci modelu inteligentného rozvoja pre európske mestá, ktorý aktívne zahŕňa kultúrne dedičstvo s cieľom prispieť k inovácii a revitalizácii európskych miest, pričom ich spája s príslušnými pamätihodnosťami a územiaми, propaguje ich príťažlivosť a láka investície, nové hospodárske činnosti a podniky;
25. nadviazali na oznámenie „Na ceste k integrovanému prístupu ku kultúrnemu dedičstvu Európy“ s cieľom spolupracovať na vytvorení komplexnej európskej stratégie pre kultúrne dedičstvo;
26. posilnili spoluprácu s medzinárodnými organizáciami, ako sú Rada Európy a Unesco, s cieľom podporiť participatívny prístup k správe kultúrneho dedičstva;

VYZÝVA KOMISIU, ABY:

27. podporovala na dôkazoch založený výskum o vplyve participatívnych prístupov v rámci politík a správy kultúrneho dedičstva s cieľom prispieť k vypracovaniu strategických prístupov ku kultúrnemu dedičstvu;
28. pokračovala v dialógu s organizáciami a platformami občianskej spoločnosti v oblastiach politík súvisiacich s kultúrnym dedičstvom, a zvažila predloženie návrhu o „Európskom roku kultúrneho dedičstva“;

(¹) Ako sa uvádza v záveroch Rady z 10. mája 2012 o digitalizácii kultúrneho materiálu, jeho sprístupňovaní online a o digitálnom uchovávaní (Ú. v. EÚ C 169, 15.6.2012, s. 5).